

HIV/AIDS

Cikk:

Az **AIDS** (**A**cquired **I**mmune **D**eficiency **S**ndrome) elnevezés valójában nem egy betegség, hanem a Szerzett Immunhiányos Tünetegyüttes elnevezése, amely a **HIV** (Emberi Immunhiány Vírus) okozta fertőződés következtében fellépő immunhiányos állapot és a vírus közvetlen hatásaira alakul ki.

Az AIDS története...

Cikk:

Az AIDS történetéről a felfedezéséig (1981) a visszatekintő vizsgálatok (a HIV evolúciós genetikai változásai) és a korábban eltett vér- és szövetminták elemzése szolgáltatnak adatot.

Valószínűleg Közép-Afrika területén az 1900-1930-as években került át a majmokat megbetegítő SIV az emberre, amelyből kialakult a HIV (M HIV-1). A legrégebbi minta, melyből kimutatható 1959-ből Kinshasából egy bantu férfitől származik. Szintén erről a területről egy nőtől vett 1960-ból származó mintából a HIV egy másik altípusa volt kimutatható. A két minta közötti viszonylag nagy (12%) genetikai távolság arra enged következtetni, hogy a HIV az adott területen már több évtizede jelen volt.

A legkorábbi dokumentált eset valószínűleg az angliai Manchesterben 1959-ben elhunyt 25 éves férfi volt, akinek összeomlott az immunrendszere. Orvosai az esetet orvosi folyóiratban is publikálták, illetve több szövetmintát is megőriztek. Ezekből 1990-ben azonosították a HIV genetikai alkotórészeit.

A másik valószínűleg legkorábbi eset az 1959-ben elhunyt haiti származású 49 éves férfi lehetett, mivel AIDS-re jellemző tünetei voltak, azonban vizsgálható mintákat nem őriztek meg tőle, így az eset nem bizonyított.

Az első USA-ban azonosított eset az 1969-ben az amerikai Missouriban elhunyt tinédzseré volt, akinek szintén az immunrendszere omlott össze. Mintáiból 1987-ben mutatták ki, hogy HIV fertőzött volt.

Az AIDS története 1981

Cikk:

1981 június 5-én, az Amerikai Egyesült Államok Járványügyi Központja a heti halálozási jelentésében tette közzé azt a cikket, amelyben egy ritka tüdőgyulladásról számolt be öt Los Angeles-i korábban egészséges homoszexuális férfinél. A cikk kitért arra is hogy az eseteknél más olyan szokatlan betegségek és fertőzések is megjelentek melyek jelzik, hogy a betegek immunrendszere nem működik megfelelően. A cikk közzétételkor a betegek közül már kettő már meghalt.

A CDC jelentése után tömegesen jelentettek az orvosok hasonló eseteket. Felfigyeltek arra is, hogy a betegek körében gyakori a Kaposi-szarkóma, ezért pár nap múlva létrehozták a (KSOI) munkacsoportot.

Pár héttel később már a New York Times is beszámol a 41 homoszexuális férfit érintő Kaposi szarkómáról. 1981 végéig már 270 (melyből 121 halálos) esetet jelentenek.

Az AIDS története 1982

Cikk:

1982-ben noha a betegséget bár diagnosztizálják, az okát még nem ismerik. Elnevezése először a GCS volt. A megnövekedett esetszám miatt a nagyobb meleg közösségekben - San Franciscóban és New Yorkban - megkezdte működését az első betegséggel foglalkozó a klinika és alapítvány, melyek közösségi alapú (házi ápolási) szolgáltatásokat hoznak létre.

Az első kongresszusi meghallgatásra 1982 áprilisában került sor, a CDC becslése szerint ekkor már több tízezer embert érintett a betegség. Az Amerikai Egyesült Államok kongresszusa ősszel 5 millió dollárt különített el a járványügyi és 10 millió dollárt a kutatási feladatokra.

Az immunhiány okozta betegséget a sajtó GRID-nek nevezi. A CDC 1982. szeptember 24-én használja először az AIDS kifejezést és határozza meg a betegséget, olyan sejt alapú immunitás hibaként, amely során a csökkent ellenálló-képességnek nincs más ismert oka.

Az év végére már 22 vérátömlesztést kapott csecsemőnél is diagnosztizálják a betegséget.

NBC Híradó 1982.06.17

Az AIDS története 1983

Cikk:

1983 év elején a CDC létrehozza az első segélyvonalat és konferenciát szervez a véradásban közreműködők számára, amely sajnos nem vezetett eredményre. A betegek között megjelentek az első nők is.

Februárban Dr. Robert Gallo, a NIH munkatársa cikkében arra utal, hogy valószínűleg egy retrovírus felelős az AIDS kialakulásáért.

A CDC március 4-i heti jelentésében leírja, hogy mivel a legtöbb esetben a homoszexuális férfiak, az intravénás kábítószerélvezők és a haitiak szexuális partnereinél, valamint a hemofiliásoknál jelentkezik a betegség valószínűsítik, hogy az AIDS oka olyan fertőző ágens lehet amely szexuális úton, vérrel vagy vérkészítményekkel is terjed, illetve ajánlásokat is megfogalmaznak a fertőzés megelőzésére.

Május 20-án Luc Montagnier professzor, a franciaországi Pasteur Intézettől számolt be a felfedezéséről, mely szerint egy LAV-nak nevezett retrovírus lehet az AIDS kórokozója.

A betegektől való félelem kapcsán a PLWAs az Amerikai Nemzeti AIDS Fórumon nyilatkozatot ad ki a betegségről és a betegek méltósággal való kezeléséről "Nem AIDS áldozatok". Ez a nyilatkozat később NAPWA-ként válik ismertté.

Ősszel válaszul a médiában megjelenő hírekre és az egészségügyi ellátó személyzet félelmeire a CDC közzéteszi ajánlásait az egészségügyi dolgozók számára az AIDS kapcsán szükséges óvintézkedésekről az egészségügyi ellátásban, illetve kizárja a fertőződés valószínűségét az ételmiszerrel, vízzel, levegővel és az érintéssel.

Híradó részlet: az amerikai kormány enyhíti az aggodalmakat...

Az AIDS története 1984

Cikk:

>1984 tavaszán az Amerikai Egyesült Államokban működő közösségi alapú AIDS szolgáltató szervezetek egy AIDS Akció keretében Washingtonban összefognak, hogy együttesen, országos szervezatként lépjenek fel a járvány ellen.

Április 23-án bejelentik, hogy Dr. Robert Gallo és munkatársai felfedezték az AIDS kórokozóját (HTLV-III) és a diagnosztikai vérvizsgálatokra vonatkozó fejlesztéseket is, illetve reményüket fejezték ki, hogy akár már két éven belül elkészülhet a védőoltás.

Júniusban, Dr. Gallo professzor és Luc Montagnier közös sajtótájékoztatón jelentik be, hogy a LAV és a HTLV-III vírus szinte biztosan azonos.

A járvány terjedésének megelőzése érdekében július 13-án a CDC úgy nyilatkozik, hogy a fertőződés elkerülhető, ha a kábítószer fogyasztók nem osztják meg egymással a injekciós tűket, fecskendőket. Ősszel a San Francisco-i hivatalok a kockázatot jelentő a homoszexuális együttlétek miatt bezárja a melegek által látogatott fürdőket, ezt a gyakorlatot New York-ban és Los Angelesben is követik.

Sajtótájékoztató: 1984.04.23 a HTLV-III bejelentése

Az AIDS története 1985

Cikk:

1985-ben az FDA elkészíti az első kereskedelmi forgalomba kerülő ELISA tesztet, amely alkalmas a HIV antitestek kimutatására, ekkor kezdődik meg az amerikai vérellátásban és a katonaságnál is a szervezett szűrés.

Április 15-17 között Atlantában megtartják az első Nemzetközi AIDS Konferenciát.

Magyarországon egy vérkészítmény útján fertőződött hemofiliás gyermeknél mutatják ki először a HIV fertőzést

Október 2-án elhunyt Rock Hudson amerikai színész, aki végrendeletében 250.000 dollár alapítói vagyonnal létrehozta az Amerikai AIDS Alapítványt, melynek első elnöke Elizabeth Taylor lett.

A világ minden részéről jelentenek AIDS eseteket.

ABC Híradó részlet: Elhunyt Rock Hudson

Az AIDS története 1986

Cikk:

Cleve Jones amerikai AIDS aktivista létrehozta az AIDS Memorial Quilt mozgalmat.

Májusban a Nemzetközi Vírus Vírustaxonómiai Bizottság hivatalosan kijelenti, hogy a HIV okozza az AIDS betegséget.

Decemberben diagnosztizálják az első magyar AIDS betegeket.

A Magyar AIDS Alapítvány korabeli filmje

Az AIDS története 1987

Cikk:

A WHO februárban elindítja a Globális AIDS Programot, melynek célja felhívni a figyelmet az AIDS problémájára és a tényeken alapuló tájékoztatásra, valamint technikai és pénzügyi támogatás nyújtása a leginkább érintett országok számára, illetve társadalmi, viselkedési és orvosbiológiai kutatásokat kezdeményez a leginkább érintett országokban. Fontos része a nyilatkozatnak még a civil szervezetek bevonása, különös tekintettel a HIV-vel élők jogaira.

Február 4-én AIDS-ben elhunyt Liberace, Emmy-díjas zongorista

Az FDA március 19-én jóváhagyja az első antiretrovirális gyógyszert, a Zidovudin-t (AZT) és jóváhagyja a Western blot vérvizsgálati módszert.

Washingtonban a Nemzeti Emlékhelyen először állítják ki az AIDS Memorial Quilt mozgalom keretében a 1920 db. 4x8 AIDS emléklepedőt.

Az FDA kijelenti, hogy a férfi óvszer megfelelő védelmet nyújt a HIV fertőződés ellen.

AIDS Memorial Quilt

Az AIDS története 1988

Cikk:

A WHO december 1-jét az AIDS Világnapjává nyilvánítja.

Statisztikák

Cikk:

A HIV/AIDS járvány statisztikái, a kezdetektől napjainkig.

- [Globális statisztika](#) *(adatfeltöltés alatt!)*
  - [táblázat és térkép](#)
  - [diagram](#)
- [Európa](#)
  - táblázat

-
- térkép
  - diagram
  - Magyarország
    - [Regisztrált HIV fertőzöttek, AIDS betegek és elhunytak számának alakulása a diagnózis éve szerint](#)
      - [grafikon](#)
    - [AIDS betegek számának megoszlása a diagnózis éve és a fertőződés módja szerint](#)
    - [AIDS-ben elhunytak számának megoszlása a halálozás éve és a fertőződés módja szerint](#)
    - [Regisztrált HIV fertőzöttek megoszlása megyénként](#)
  - [Magyarországi összesítő táblázat letöltés 2015.09.30](#)